

Bitne informacije za preduzetnike, d.o.o. i poljoprivredne proizvođače!

Sadržaj novog broja Preduzetničkog informatora:

PRIMENA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE NA OSNIVAČE, ODNOSNO ČLANOVE PRIVREDNOG DRUŠTVA

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS" br. 47/2013) se primenjuje od 30.05.2013. godine. Ovim Zakonom izvršene su izmene koje se odnose na obavezno socijalno osiguranje osnivača, odnosno članova privrednog društva.

Način obračuna i plaćanje socijalnih doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva, koji su radno su angažovani u svom privrednom društvu, zavisi od statusa osnivača, odnosno člana društva, i to:

a) Osnivači, odnosno članovi društva, koji su zasnovali radni odnos sa svojim društvom, doprinose za socijalno osiguranje plaćaju na zaradu koju primaju;

b) Osnivači, odnosno članovi društva, koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu, a radno su angažovani u svom privrednom društvu, doprinose plaćaju na najnižu mesečnu osnovicu za uplatu socijalnih doprinosa, a obveznik uplate je privredno društvo. Da li su privredna društva u obavezi da plaćaju sva tri doprinosa, zavisi od statusa osnivača, i to:

- osnivač, odnosno član društva nije zaposlen kod drugog pravnog lica;
- osnivač, odnosno član društva je u radnom odnosu kod drugog pravnog lica sa punim radnim vremenom;
- osnivač, odnosno član više privrednih društava, a samo je u jednom od tih zasnovao radni odnos;
- osnivač, odnosno član društva istovremeno je i preduzetnik;
- osnivač, odnosno član društva je korisnik starosne penzije;
- osnivač, odnosno član društva je korisnik porodične penzije;
- osnivač, odnosno član društva je korisnik invalidske penzije.

⇒ strana 2

UGOVOR O PRAVIMA I OBAVEZAMA DIREKTORA

Čest je slučaj da je osnivač privrednog društva ujedno i direktor u svom privrednom društvu, ali je istovremeno zaposlen kod drugog poslodavca sa punim radnim vremenom.

Na osnovu člana 48. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009 i 32/2013) međusobna prava, obaveze i odgovornosti direktora koji nije zasnovao radni odnos i poslodavca uređuju se ugovorom.

Dopunski rad

Na osnovu člana 202. Zakona o radu: "Zaposleni koji radi sa punim radnim vremenom kod poslodavca može da zaključi ugovor o dopunskom radu sa drugim poslodavcem, a najviše do jedne trećine punog radnog vremena."

Primer obračuna Ugovora o dopunskom radu sa direktorom

Primer Ugovora o dopunskom radu

⇒ strana 3

DRŽAVNI PRAZNIK REPUBLIKE SRBIJE: DAN PRIMIRJA U PRVOM SVETSKOM RATU

Na osnovu Zakona o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji ("Sl. glasnik RS", br. 43/01, 101/07 i 92/11) praznuje se Dan primirja u Prvom svetskom ratu 11. novembra 2013. godine (ponedeljak) – neradno.

⇒ strana 6

**Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakonskih
promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!**

PRIMENA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE NA OSNIVAČE, ODNOSNO ČLANOVE PRIVREDNOG DRUŠTVA

U brojevima Preduzetničkog informatora Jun/1-2013 i Avgust/1-2013 pisali smo o donetom Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni glasnik RS" br. 47/2013), koji se primenjuje od 30.05.2013. godine. Ovim Zakonom izvršene su izmene koje se odnose na obavezno socijalno osiguranje osnivača, odnosno članova privrednog društva.

Zbirna stopa doprinosa za socijalno osiguranje je 37,8%, koji se sastoji od:

- doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 24%;
- doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 12,3%;
- doprinos za slučaj nezaposlenosti po stopi od 1,5%.

Način obračuna i plaćanje socijalnih doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva, zavisi od statusa osnivača, odnosno člana društva, i to:

- a)** Osnivači, odnosno članovi društva, koji su zasnovali radni odnos sa svojim društvom, gore navedene doprinose za socijalno osiguranje plaćaju na zaradu koju primaju Na osnovu člana 13. i člana 23. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn. i 47/2013): osnovica doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva koji su zasnovali radni odnos sa privrednim društvom čiji su osnivači, odnosno članovi je zarada odnosno plata i naknada zarade, odnosno plate u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose, opštim aktom i ugovorom o radu, odnosno rešenjem nadležnog organa.
- b)** Osnivači, odnosno članovi društva, koji nisu zasnovali radni odnos u svom privrednom društvu, a radno su angažovani u svom privrednom društvu, doprinose plaćaju na najnižu mesečnu osnovicu za uplatu socijalnih doprinosa, a obveznik uplate je privredno društvo.

Na osnovu člana 13. i člana 37. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn. i 47/2013) osnovica doprinosa za osnivače, odnosno članove privrednog društva je najniža mesečna osnovica. Najnižu mesečnu osnovicu doprinosa čini iznos od 35% prosečne mesečne zarade u Republici isplaćene u prethodnom kvartalu za koji su objavljeni podaci republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Da li su privredna društva u obavezi da plaćaju sva tri doprinosa, zavisi od statusa osnivača, odnosno člana društva:

- Ako osnivač, odnosno član društva nije zaposlen kod drugog pravnog lica, ili nije socijalno osiguran po drugom osnovu, privredno društvo je u obavezi da obračuna i da uplati sva tri doprinosa i da podnese Obrazac PP OD-O;
- Ako je osnivač, odnosno član društva u radnom odnosu kod drugog pravnog lica sa punim radnim vremenom, gde se doprinos za PIO, doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za osiguranje za slučaj nezaposlenosti plaća po osnovu radnog odnosa preko obračuna zarade, u svom privrednom društvu plaća samo doprinos za PIO po stopi od 24%. Obračun se vrši na novopropisanom obrascu PP OD-O;
- Ako je lice osnivač, odnosno član više privrednih društava, a samo je u jednom od tih zasnovao radni odnos, u ostalim privrednim društvima isto se plaća doprinos za PIO po stopi od 24% i podnosi Obrazac PP OD-O;
- Ako je osnivač, odnosno član društva istovremeno i preduzetnik, a u preduzetničkoj radnji plaća sva tri doprinosa (ili po rešenju Poreske uprave ili preko obračuna i isplate lične zarade, shodno zakonu), u privrednom društvu, čiji je član, doprinos za PIO se plaća po stopi od 24% i podnosi Obrazac PP OD-O;

Nastavak na 3. strani

- Ako je osnivač, odnosno član društva korisnik starosne penzije, privredno društvo je u obavezi da obračuna i uplati doprinos za PIO po stopi od 24% i da podnese Obrazac PP OD-O, a korisnik starosne penzije i dalje zadržava pravo na penziju;
- Ako korisnik porodične penzije postane osnivač, odnosno član privrednog društva, koju ima pravo da zastupa ili u kojoj se zaposli, po našem mišljenju postaje obveznik plaćanja sva tri doprinosa i nema dalje pravo na porodičnu penziju;
- Ako korisnik invalidske penzije postane osnivač, odnosno član privrednog društva, koju ima pravo da zastupa, postoje realne mogućnosti da izgubi pravo na invalidsku penziju, s obzirom na činjenicu da je invalidsku penziju ostvario zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, a zastupanje društva se smatra da je radno angažovan u svom privrednom društvu i smatramo da privredno društvo ima obavezu uplate socijalnih doprinosa.

Obračun socijalnih doprinosa se vrši mesečno, na Obrascu PP OD-O, koji se dostavlja Poreskoj upravi do 5. u mesecu za izvršene uplate u prethodnom mesecu.

Prilikom obračuna socijalnih doprinosa primenjuje se osnovica, koja važi u momentu uplate doprinosa, bez obzira na to, za koji mesec se vrši isplata. ■

UGOVOR O PRAVIMA I OBAVEZAMA DIREKTORA

Čest je slučaj da je osnivač privrednog društva ujedno i direktor u svom privrednom društvu, ali je istovremeno zaposlen kod drugog poslodavca sa punim radnim vremenom.

Na osnovu člana 48. Zakon o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009 i 32/2013) međusobna prava, obaveze i odgovornosti direktora koji nije zasnovao radni odnos i poslodavca uređuju se ugovorom.

Na osnovu stava 6. člana 48. Zakona o radu, ovaj Ugovor sa direktorom zaključuje u ime poslodavca upravni odbor, a kod poslodavca kod koga nije obrazovan upravni odbor - organ koji je određen aktom poslodavca. S obzirom da novim Zakonom o privrednim društvima nije predviđen upravni odbor, ovaj ugovor zaključuje skupština ili odbor direktora.

Na osnovu člana 202. Zakona o radu:

"Zaposleni koji radi sa punim radnim vremenom kod poslodavca može da zaključi ugovor o dopunskom radu sa drugim poslodavcem, a najviše do jedne trećine punog radnog vremena.

Ugovorom o dopunskom radu utvrđuje se pravo na novčanu naknadu i druga prava i obaveze po osnovu rada."

Na osnovu člana 7. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - usklađeni din. izn., 8/2013 - usklađeni din. izn. i 47/2013), obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje su i osnivači, odnosno članovi privrednog društva.

Iz gore navedenih odredbi proizilazi da osnivač privrednog društva, koji je ujedno i direktor u svom privrednom društvu, a istovremeno je i zaposlen kod drugog poslodavca sa punim radnim vremenom, poslove direktora može obavljati na osnovu Ugovora o dopunskom radu, ako je to predviđeno opštim aktom poslodavca, a najviše do jedne trećine punog radnog vremena. Direktor ima pravo na naknadu za rad. Na ugovorenu naknadu za rad plaća se: porez na dohodak građana po stopi od 20% na osnovicu umanjenju za 20% normiranih troškova, doprinos za PIO po stopi od 24% na istu osnovicu. Skrećemo pažnju međutim, da osnovica za plaćanje doprinosa za PIO u ovom slučaju ne može da bude niža od najniže mesečne osnovice za uplatu socijalnih doprinosa. U "Službenom glasniku RS", br.66/2013 objavljena je najniža mesečna osnovica od 01. avgusta do 31.oktobra 2013.godine u iznosu od 21.416,00 dinara.

Primer obračuna Ugovora o dopunskom radu sa direktorom, koji je istovremeno zaposlen kod drugog poslodavca sa punim radnim vremenom:

1. Ugovorena bruto naknada	28.000,00 din
2. Normirani troškovi (r.br.1 x20%)	5.600,00 din
3. Oporezivi prihod (r.br.1-r.br.2)	22.400,00 din
4. Porez na dohodak građana (r.br.3 x 20%)	4.480,00 din
5. Doprinos za PIO (r.br.3 x 24%)	5.376,00 din
6. Doprinos za zdravstveno osiguranje	-
7. Iznos za isplatu (r.br.1-4-5-6)	18.144,00 din

Nastavak na 4. strani

Poslodavac je u obavezi da Poreskoj upravi dostavi Obrazac PP OPJ-6 i Specifikaciju, a nadležnoj filijali Fonda za PIO Obrazac M-UN.

Bitno je istaći, da je dopunski rad uređen posebnim zakonima u delatnostima zdravstva, u visokom obrazovanju i u sistemu predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja.

Ako je ugovorom predviđena naknada troškova za dolazak na posao i povratak sa posla, naknada troškova službenog putovanja u zemlji i inostranstvu, naknada eventualnih drugih troškova koje će direktor imati u vezi obavljanja posla direktora, mogu se priznati na osnovu verodostojnih dokumenata. Ovi troškovi uključuju se u naknadu za rad i na njih se obračunava porez i doprinos kao i na naknadu za rad.

Ukoliko se vrši naknada ovih troškova, ne mogu se primeniti poreska oslobođenja po članu 18. Zakona o porezu na dohodak građana ("Sl. glasnik RS", br. 24/2001, 80/2002, 80/2002 - dr. zakon, 135/2004, 62/2006, 65/2006 - ispr., 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 - odluka US, 7/2012 - usklađeni din. izn., 93/2012, 114/2012 - odluka US, 8/2013 - usklađeni din. izn., 47/2013 i 48/2013 - ispr.), tj. nemaju pravo na neoporezivanu naknadu ovih troškova.

Ova primanja, kao i naknadu za rad se tretiraju kao drugi prihodi, na osnovu člana 85. Zakona o porezu na dohodak građana.

Primer ugovora o dopunskom radu:

Poslovno ime poslodavca

Broj: _____

Dana: _____

Na osnovu člana 48. i člana 202. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS" br. 24/2005, 61/2005, 54/2009 i 32/2013) i Odluke o imenovanju direktora broj ___ od dana ___ donete od strane skupštine Društva, zaključuje se

UGOVOR O PRAVIMA I OBAVEZAMA DIREKTORA

između:

1. Skupštine društva _____ koje zastupa predsednik skupštine _____, kao poslodavca i
2. _____ (ime i prezime direktora) iz _____, ul. _____, sa stručnom spremom i zanimanjem _____, kao direktora.

Član 1.

Predmet ovog ugovora je uređivanje međusobnih prava i obaveza poslodavca i direktora koji nije zasnovao radni odnos, a sa ciljem da se urede prava i obaveze u vezi sa radnopravnim statusom direktora za vreme trajanja mandata koji je određen Odlukom o imenovanju direktora broj ___ od ___ godine.

Član 2.

Direktor će obavljati poslove u _____, ul. _____.

Direktor je dužan da stupi na rad, po ovom ugovoru, dana _____ godine.

Član 3.

Direktor Društva je nadležan da:

- zastupa Društvo,
- stara se o zakonitosti rada i odgovara za zakonitost rada Društva,
- organizuje i vodi poslovanje Društva,
- odlučuje o pojedinačnim pravima i obavezama zaposlenih iz oblasti radnih odnosa: vrši prijem radnika i zaključuje ugovore o radu, premešta zaposlene na druge poslove i zadatke, donosi rešenja o otkazu ugovora o radu.

Član 4.

Direktor će obavljati poslove najviše do jedne trećine punog radnog vremena, odnosno sa radnim vremenom u trajanju od 13 sati nedeljno.

Član 5.

Direktor ima pravo na godišnji odmor u trajanju koje se utvrđuje rešenjem o korišćenju godišnjeg odmora po sledećim kriterijumima: _____ (o kriterijumima za utvrđivanje godišnjeg odmora smo pisali u Preduzetničkom informatoru februar/1-2013.)

Direktor ima pravo, u toku kalendarske godine, da koristi plaćeno odsustvo uz naknadu zarade, do 7 radnih dana, u sledećim slučajevima:

Nastavak na 5. strani

- stupanje zaposlenog u brak - 3 radna dana;
- porođaja supruge - 5 radna dana;
- porođaja drugog člana uže porodice - 1 radni dan;
- smrti roditelja, usvojioca, brata ili sestre bračnog druga zaposlenog - 2 radna dana;
- usvojenje deteta - 4 radna dana;
- selidbe sopstvenog domaćinstva na područja istog naseljenog mesta - 1 radni dan, a iz jednog u drugo naseljeno mesto - 3 radna dana;
- teže bolesti člana uže porodice - 7 radnih dana;
- zaštite i otklanjanja štetnih posledica u domaćinstvu prouzrokovanih elementarnom nepogodom - 3 radna dana;
- priprema za odsluženje ili dosluženje vojnog roka - 2 radna dana;
- obavljanje neodložnih privatnih poslova - 2 radna dana;
- korišćenje organizovanog rekreativnog odmora u cilju prevencije invalidnosti - 7 radnih dana;
- polaganje stručnog ili drugog ispita - 2 radna dana a ukupno 6 radnih dana u toku jedne kalendarske godine;
- učestvovanje na radno - proizvodnim takmičenjima koja organizuje sindikat - najmanje po jedan radni dan, u zavisnosti od udaljenosti mesta održavanja takmičenja;
- u drugim slučajevima, u skladu sa sporazumom sa poslodavcem.

Pored prava na odsustvo u ukupnom trajanju do 7 radnih dana u kalendarskoj godini za prethodno navedene slučajeve, direktor ima pravo na plaćeno odsustvo još: 5 radnih dana zbog smrti člana uže porodice i 2 radna dana za svaki slučaj dobrovoljnog davanja krvi, računajući i dan davanja krvi.

Član 6.

Direktor ima pravo na naknadu za svoj rad u visini od ___ dinara u bruto iznosu, mesečno.

Naknada za rad se isplaćuje mesečno, do dana ___ u mesecu.

Direktor ima pravo na naknadu troškova, koji imaju karakter zarade, i to:

- za ishranu u toku rada u bruto iznosu od ___ dinara mesečno,
- za regres za korišćenje godišnjeg odmora u bruto mesečnom iznosu od ___ dinara i isplata istog se vrši mesečno.

Član 7.

Direktor ima pravo na naknadu troškova na službenom putu zemlji i inostranstvu i skladu sa posebnim propisima.

Član 8.

Direktor ima pravo da odsustvuje zbog privremene spečenosti za rad, u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, godišnjeg odmora, praznika koji su po zakonu neradni dana i u drugim slučajevima u dogovoru sa poslodavcem.

Član 9.

Direktor je odgovoran za štetu koju je na radu ili u vezi sa obavljanjem poslova po ovom ugovoru namerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokovao poslodavcu.

Odgovornost direktora po osnovu funkcije poslovođenja i zastupanja društva utvrđuje se od strane skupštine - poslodavca u skladu sa osnivačkim aktom, što povlači materijalnu i drugu odgovornost, uključujući i razrešenje od dužnosti i prestanak mandata pre isteka vremena.

Član 10.

Ovaj ugovor se zaključuje za period trajanja mandata direktora u skladu Odlukom o imenovanju direktora br. ___ od dana ___.

Ugovor se može i ranije otkazati od strane svake ugovorne strane, i to od strane poslodavca u slučaju razrešenja direktora ili od strane direktora u slučaju davanja ostavke na mesto direktora, pre isteka mandata.

Član 11.

Poslodavac je dužan da organizuje rad kojim se obezbeđuje zaštita života i zdravlja direktora, kao i dužnost na nadoknadi štetu u slučaju povrede na radu, štete na radu i sl.

Član 12.

Direktor i poslodavac su saglasni da se na sva prava, obaveze i odgovornosti koja nisu uređena ovim ugovorom, primenjuju odgovarajuće odredbe zakona, osnivačkog akta i drugih opštih akata poslodavca.

Član 13.

Ovaj ugovor je sačinjen u 2 (dva) primerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 1 (jedan) primerak.

DRŽAVNI PRAZNIK REPUBLIKE SRBIJE: DAN PRIMIRJA U PRVOM SVETSKOM RATU

Na osnovu Zakona o državnim i drugim praznicima u Republici Srbiji ("Sl. glasnik RS", br. 43/01, 101/07 i 92/11) praznuje se Dan primirja u Prvom svetskom ratu 11. novembra. 11. novembar 2013. godine (ponedeljak) je državni praznik – neradni.

U skladu sa članom 3. navedenog Zakona: "U dane državnih i verskih praznika koji se praznuju u Republici Srbiji ne rade državni i drugi organi, privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga, osim na Dan pobeđe koji se praznuje radno. Državni i drugi organi, privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga dužni su da, u skladu sa zakonom propisima donesenim na osnovu zakona, obezbede neprekidno obavljanje delatnosti, odnosno usluga i u dane državnih i verskih praznika koji se praznuju u Republici Srbiji ako bi zbog prekida obavljanja delatnosti, odnosno usluga nastale štetne posledice za građane i državu.

Privredna društva i drugi oblici organizovanja za obavljanje delatnosti ili usluga čija priroda delatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahteva neprekidan rad, mogu da rade i u dane državnih i verskih praznika koji se praznuju u Republici Srbiji." ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Izdanje podržali:

Közigazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium

Preduzetnički informatör

Broj Okt/1-2013

Bitne informacije za
preduzetnike, d.o.o. i
poljoprivredne
proizvođače

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREUZETNIČKI informatör = Vállalkozói tájékoztató /
glavni urednik Tivadar Bunford. - 2013, Okt/ 1-2013. - Subotica :
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo", 2013-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 272563463

Ovde možete
čitati komentare i
objašnjenja važnih zakon-
skih promena odnosno propisa
koja će olakšati vaše poslovanje!